05/07/2026

Το Αποστολικό Ανάγνωσμα της Κυριακής Ε΄ Ματθαίου, 5 Ιουλίου 2026

/ Ορθόδοξες Προβολές

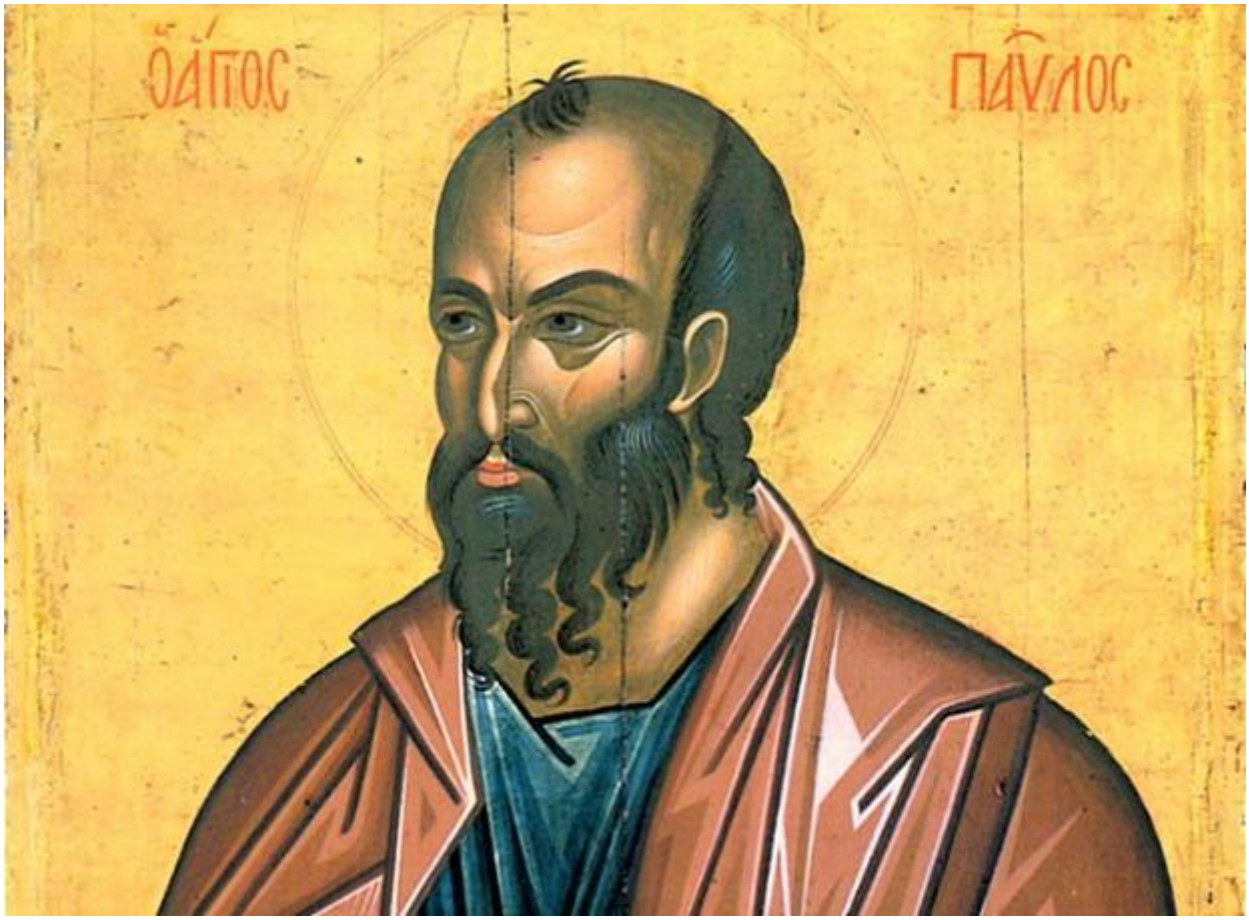

Το Αποστολικό Ανάγνωσμα της Κυριακής Ε΄ Ματθαίου: Γαλ. ε΄ 22 – στ΄ 2 (5-7-2026)

Ἀδελφοί, ὁ καρ--πὸς τοῦ Πνεύ-ματός ἐστιν ἀ-γά-πη, χαρά, εἰρήνη, μα--κρο-θυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πρᾳ-ότης, ἐγκράτεια· κα-τὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος. οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. Εἰ ζῶμεν Πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλ-λήλοις φθονοῦντες. Ἀ-δελφοί, ἐὰν καὶ προ-ληφθῇ ἄνθρωπος ἔν τινι παραπτώματι, ὑ-μεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πρᾳότητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς. ἀλ-λήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ.

ΣΚΕΨΕΙΣ – ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ – ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

1. Ὁ καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Ἡ ἀποστολικὴ περικοπὴ τῆς σημερινῆς Κυριακῆς ἀναγινώσκεται ἀπὸ τὴν πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολή, πρὸς τιμὴν τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου, τὴ μνήμη τοῦ ὁποίου ἑορτάζουμε σήμερα. Στὴν ἀρχὴ τῆς περικοπῆς ὁ ἀπόστολος Παῦλος περιγράφει τὸν καρπὸ ποὺ παράγει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα στὴν ψυχὴ τοῦ πιστοῦ. «Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πρᾳότης, ἐγκράτεια», γράφει. Ὁ καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἡ ἀγάπη, ἡ χαρά, ἡ εἰρήνη, ἡ πλατιὰ καρδιὰ στὶς ἀδικίες, ἡ καλοσύνη, ἡ εὐεργετικὴ διάθεση, ἡ ἀξιοπιστία στὰ λόγια, ἡ πραότητα καὶ ἡ ἐγκράτεια.

Ἐνῶ λίγο πρωτύτερα στὴν Ἐπιστολή του ὁ θεόπνευστος Ἀπόστολος εἶχε ἀπαριθμήσει «τὰ ἔργα τῆς σαρκός», δηλαδὴ τὶς πράξεις στὶς ὁποῖες μᾶς παρασύρουν τὰ πάθη μας, τώρα κάνει λόγο γιὰ τὸν «καρπὸν τοῦ Πνεύματος». Εἶναι σὰν νὰ μᾶς λέει ὅτι, ὁτιδήποτε ἁμαρτωλὸ ἐμφωλεύει στὴν καρδιά μας, ὀφείλεται σ’ ἐμᾶς, στὴ δική μας ἁμαρτωλὴ προαίρεση, ἐνῶ ὁτιδήποτε ἀγαθό, εἶναι καρπός, δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὰ ἐφάμαρτα ἔργα προέρχονται ἀποκλειστικὰ ἀπὸ ἐμᾶς, γι᾽ αὐτὸ καὶ τὰ ὀνόμασε ἔργα τῆς σάρκας. Ἀντίθετα, γιὰ τὰ ἀγαθὰ δὲν ἀρκεῖ ἡ δική μας φροντίδα. Χρειάζεται καὶ ἡ βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

Ἑπομένως αὐτὸ ποὺ ἔχει σημασία, εἶναι ἡ καρδιά μας νὰ γίνεται δεκτικὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Νὰ εἶναι ταπεινὴ ἡ καρδιά μας, ὥστε νὰ ἐνοικεῖ σ᾽ αὐτὴν τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Καὶ Ἐκεῖνο θὰ μᾶς χαρίζει κάθε ἀρετή, θὰ μᾶς ἐξαγιάζει, θὰ μᾶς χαριτώνει.

2. Ἡ νέκρωση τοῦ σαρκικοῦ φρονήματος

Στὴ συνέχεια τῆς περικοπῆς ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπισημαίνει ὅτι «οἱ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις». Δηλαδή, ὅσοι ἀνήκουν στὸν Χριστό, νέκρωσαν τὸ σαρκικὸ φρόνημα μὲ τὰ πάθη καὶ τὶς ἐπιθυμίες του. Σταύρωσαν τὴ σάρκα καὶ τὶς πονηρὲς κλίσεις καὶ ροπές της. Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἐφάμαρτες πράξεις θανάτωσαν καὶ τὶς κατώτερες ἐπιθυμίες ποὺ ὑπάρχουν στὸ βάθος τῆς καρδιᾶς.

Σ᾽ αὐτὴ τὴ νέκρωση τῆς σάρκας καὶ τῶν παθῶν μᾶς προτρέπει καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: Τί σημασία ἔχει, ἂν δὲν κάψεις τὸ σῶμα σου ὡς μάρτυρας

στὴ φωτιά; Μπορεῖς νὰ τὸ θυσιάσεις σὲ ἄλλη φωτιά. Τὸ νὰ ἔχεις τὴ δυνατότητα νὰ ζεῖς μὲ πολυτέλεια, ἀλλὰ νὰ προτιμᾶς τὴν ἐπίπονη ζωή, δὲν εἶναι ὁλοκαύτωμα; «Νέκρωσόν σου τὸ σῶμα καὶ σταύρωσον, καὶ λήψῃ καὶ αὐτὸς τοῦ μαρτυρίου τούτου τὸν στέφανον» (ΕΠΕ 24, 482). Νέκρωσε τὸ σῶμα σου ὡς πρὸς τὶς κατώτερες ἐπιθυμίες καὶ σταύρωσέ το, καὶ τότε θὰ λάβεις κι ἐσὺ τὸ στεφάνι τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ.

Αὐτὴ τὴ νέκρωση τῶν παθῶν ἐφάρμοζε καθημερινὰ ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης μὲ τὴν αὐστηρὴ ἄσκησή του. Παρὰ τὶς διοικητικὲς μέριμνες ποὺ εἶχε ὡς ἡγούμενος τῆς Μεγίστης Λαύρας, συχνὰ κατέφευγε σὲ σπήλαιο νοτιοανατολικὰ τῆς Μονῆς, ὅπου ζοῦσε μὲ αὐστηρὴ ἄσκηση καὶ πολύωρη προσευχή. Ἔζησε ἰσάγγελο βίο. «Τὴν ἐν σαρκὶ ζωήν σου κατεπλάγησαν Ἀγγέλων τάγματα», ψάλλουμε στὸ Ἀπολυτίκιό του. Συγκλονίσθηκαν μὲ τὴ ζωή σου ἀκόμη καὶ αὐτὰ τὰ ἀγγελικὰ τάγματα· διότι, ἐνῶ εἶχες σῶμα, νέκρωσες τὸ σαρκικὸ φρόνημα. Αὐτὴ τὴ νέκρωση τῶν παθῶν ἂς ἐπιδιώκουμε κι ἐμεῖς μὲ τὴν ἐγκράτεια, τὴν ἄσκηση, τὸν πνευματικὸ ἀγώνα, ἂν θέλουμε ν᾽ ἀνήκουμε πραγματικὰ στὸν Χριστό.

3. Ὁ νόμος τῆς ἀγάπης

Στὸ τέλος τῆς περικοπῆς ὁ θεοφώτι-στος Ἀπόστολος δίνει μία ἀκόμη σημαν-τικὴ συμβουλή. «Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ», γράφει. Ὑπομένετε ὁ ἕνας τὰ ἐλαττώματα τοῦ ἄλλου καὶ ἔτσι ἐκπληρῶστε τὸν νόμο τοῦ Χριστοῦ. Ποιός εἶναι ὁ νόμος τοῦ Χριστοῦ; Εἶναι ἡ θυσιαστικὴ ἀγάπη. «Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς» (Ἰω. ιγ΄ 34), εἶχε πεῖ ὁ Κύριος. Σᾶς δίνω νέα ἐντολή, νὰ ἀγαπᾶτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ὅπως ἐγὼ σᾶς ἀγάπησα, δηλαδὴ μὲ ἀγάπη θυσιαστική. Μέσα στὸν νόμο τῆς ἀγάπης αὐτῆς περιέχονται ὅλες οἱ ὑπόλοιπες ἐντολές.

Ἡ θυσιαστικὴ ἀγάπη ἦταν χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. Ὅσο αὐστηρὸς ἦταν μὲ τὸν ἑαυτό του ὁ μεγάλος αὐτὸς ἀσκητής, τόσο ἐπιεικής, συγκαταβατικὸς καὶ στοργικὸς ἦταν μὲ τοὺς μοναχούς του. Ἕνας πατέρας ἀγάπης, ποὺ ἄφηνε στὴν ἄκρη τὸν ἑαυτό του γιὰ νὰ ἀναπαύσει τοὺς ἀδελφούς. Γι᾽ αὐτὸ πλῆθος νέων μοναχῶν τὸν πλησίαζαν γιὰ νὰ ὑποταχθοῦν καὶ νὰ μαθητεύσουν κον-τά του.

Μὲ ἀγάπη θυσιαστικὴ ἂς φερόμαστε κι ἐμεῖς πρὸς ὅλους. Μόνο αὐτὴ φέρνει τὴν εἰρήνη στὸ σπίτι, τὴν ἑνότητα στὴν οἰκογένεια, τὴν ἡρεμία στὴν ἐργασία. Μόνο μὲ αὐτὴ «βαστάζουμε τὰ βάρη τῶν ἄλλων» καὶ συνυπάρχουμε ἁρμονικὰ μαζί τους. Μόνο αὐτὴ μπορεῖ νά μεταβάλει τὴν κοινωνία μας σὲ ἐπίγειο παράδεισο.

(Πηγή: Αδελφότης Θεολόγων «Ο Σωτήρ»)